

18.04.2024
KSL/39/03.06.01/2024

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 15.2.2024

LAUSUNTO TUKKIMÄEN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Keski-Suomen ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka koskee Karstulan Tukkimäen tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuulivoimapuistohankkeesta vastaavat Pohjan Voima - Tukkimäen Tuulipuisto Oy ja Metsähallitus. Hankealue sijaitsee Karstulan kunnassa ja rajautuu Saarijärven kaupungin rajaan ja Kannonkosken kuntarajaan. YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Vaihtoehdot ovat VE1, joka käsittää 12 tuulivoimalaa sekä VE2, joka käsittää 9 tuulivoimalaa. Vaihtoehdon VE1 meluvaikutukset (50-40 dB) ulottuvat selkeästi kaava-alueen ulkopuolelle.

YVA-ohjelmavaiheen jälkeen voimaloiden sijainteja on tarkennettu ja voimaloiden yksikkötehoksi on tarkentunut enintään 14 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeudeksi enintään 300 metriä. YVA-ohjelmavaiheessa suunnitelmassa oli tutkia sekä ilmajohto- että maakaapelivaihtoehto, YVA-selostusvaiheessa on mukana ainoastaan ilmajohtovaihtoehto. YVA-ohjelmavaiheen jälkeen hankkeeseen on tullut mukaan hankealueelle sijoitettava noin yhden hehtaarin laajuinen sähkövarastokokonaisuus.

YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiset Natura-arvioinnit Pyhä-Häkin Natura 2000-alueelle (SAC/SPA FI0900069/SAC/SPA) ja Pyhäjärven Natura-alueelle (SAC/SPA FI0900027).

Lainvoimaisessa Keski-Suomen maakuntakaavassa hankealue sijoittuu biotalouteen tukeutuvalla alueella sekä matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueella. Voimassa olevan Keski-Suomen maakuntakaavan merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi tulevat huomioitavaksi soveltuvien osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia- määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee mm. seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittumista. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023 maakuntavaltuuston päätöksellä, määrätty tulemaan voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Maakuntakaavassa 2040 Tukkimäen alue on osoitettu tv-merkinnällä. Osayleiskaavassa tulee huomioida tv-merkintään liittyvät suunnittelumääräykset sekä Uusiutuva energia -määräys hyväksytyin ja voimaan tulleen maakuntakaavan mukaisena.

KESKI-SUOMEN LIITTO · LUTAKONAUKIO 7, 40100 JYVÄSKYLÄ · KESKISUOMI.FI

Tukkimäen aluetta koskien maakuntakaavassa 2040 on seuraavat aluekohtaiset tarkentavat suunnittelumääräykset: Alueen Tukkimäki yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon lentoliikenteen korkeusrajoitusalueet ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu merkittävää haitallista maisemallista vaikutusta kansallispuistojen virkistys- ja matkailukäyttöön. Käytännössä jälkimmäinen suunnittelumääräys tarkoittaa, että selvityksissä ja jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maisemavaikutuksiin ja pyrittävä ehkäisemään niitä.

Maisemavaikutukset nousevat keskeisiksi myös hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa. Jatkovalmistelussa on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä lieventämään Tukkimäen hankkeen vaikutuksia ja huomioitava tässä työssä myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 aineistot ja taustaselvitykset, erityisesti luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavaa 2040 varten on mm. laadittu maiseman herkkyysanalyysi, joka on hyödynnettävissä myös hankkeen vaikutusten arvioinnissa. Maakuntakaavan 2040 aineistot: <https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/keski-suomen-maakuntakaava/>

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.